

УДК 351.743

DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2023.2.08>

Микола Володимирович Голуб,

*кандидат юридичних наук, доцент,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
кафедра правоохоронної діяльності та поліцейстики (доцент);*

 <https://orcid.org/0000-0002-5257-081X>,
e-mail: 777golubnv@gmail.com;

Катерина Олегівна Токарєва,

*кандидат юридичних наук, доцент,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
кафедра правоохоронної діяльності та поліцейстики (доцент);
Заклад вищої освіти «Міжнародний науково-технічний
університет імені академіка Юрія Бугая»,
циклова комісія права та суспільно-гуманітарних дисциплін
(голова);*

 <https://orcid.org/0000-0001-7891-226X>,
e-mail: katerina.tokarieva@gmail.com

**ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕЯКИХ ПРАВООХОРОННИХ
ОРГАНІВ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД**

У роботі досліджено особливості й сучасні тенденції розвитку правоохоронних систем деяких країн Європи, США та Японії щодо заходів, спрямованих на забезпечення належного стану публічної безпеки та охорони публічного порядку. Враховуючи міжнародний досвід, надано пропозиції щодо вдосконалення основних напрямів діяльності правоохоронних органів системи МВС України.

Ключові слова: правоохоронна діяльність, правоохоронна система, публічний порядок і безпека, зарубіжні правоохоронні органи, зарубіжний досвід, співпраця.

Оглядова стаття

Постановка проблеми

Сучасні виклики і загрози, насамперед зумовлені впливом збройного нападу російської федерації на Україну, вимагають системного реагування, адекватної трансформації сектору національної безпеки, зокрема органів внутрішніх справ.

Всі органи влади в умовах війни адаптували свої функції до потреб воєнного часу, особливо це стосується органів у системі національної безпеки та оборони. Міністерство внутрішніх справ України координує діяльність п'яти органів, які прямо залучені як до відсічі

збройної агресії російської федерації, так і до забезпечення порядку в тилу, налагодження життя на деокупованих територіях тощо [1].

В умовах дії на території України правового режиму воєнного стану на органи МВС України покладається подвійне навантаження. З початку повномасштабного вторгнення росії в Україну, станом на 28 лютого 2023 року, слідчі Національної поліції України розпочали 64 986 кримінальних проваджень за фактами вчинення на території України злочинів військовослужбовцями збройних сил російської федерації та їхніми пособниками¹.

Під час дії правового режиму воєнного стану з метою оптимізації діяльності системи органів МВС України, на наш погляд, особливо важливого значення набуває питання її реформування з урахуванням необхідності поетапного перетворення цієї системи на правоохоронне відомство європейського зразка шляхом удосконалення та оптимізації структури органів МВС України, організації діяльності з метою протидії злочинності, корупції, своєчасного виявлення проявів колабораціонізму та запобігання загрозам зовнішній та внутрішній безпеці України, підвищення рівня захисту прав і свобод громадян та профілактику правопорушень.

З огляду на вищезазначене виникає нагальна необхідність дослідження особливостей й сучасних тенденцій розвитку правоохоронних систем зарубіжних країн та застосування позитивного досвіду роботи правоохоронних систем США, Великобританії, Японії та Німеччини.

Стан дослідження проблеми

Протягом останнього десятиліття вітчизняні та іноземні дослідники присвятили чимало уваги дослідженню питання щодо використання досвіду діяльності поліції країн Європи та США. У сфері забезпечення безпеки та охорони публічного порядку окремої уваги заслуговують праці О. М. Бандурки, А. М. Довгополова, В. О. Заросило, Н. В. Камінської, В. Л. Костюк, С. П. Мельника, О. С. Проневича, Ю. І. Римаренко, В. О. Січкаря, В. В. Крижної, Е. Томпсона, В. Л. Фільштейна, О. С. Юніна та ін.

Мета і завдання дослідження

Метою роботи є проведення аналізу дій Національної поліції, а також інших правоохоронних органів системи МВС України, дослідження особливостей і сучасних тенденцій розвитку правоохоронних

---

¹ Злочини, вчинені військовими рф під час повномасштабного вторгнення в Україну // Портал МВС : офіц. сайт. 28.02.2023. URL: <https://mvs.gov.ua/uk/news/zlocini-vcineni-viiskovimi-rf-pid-cas-povnomasstabnogo-vtorgnennia-v-ukrayinu-2> (дата звернення: 17.03.2023).

систем зарубіжних країн щодо заходів, спрямованих на забезпечення належного стану публічної безпеки та охорони публічного порядку.

Завданням дослідження є надання пропозиції щодо вдосконалення основних напрямів діяльності правоохоронних органів системи МВС України, використовуючи міжнародний досвід.

Наукова новизна дослідження

У науковому дослідженні розглянуто пропозиції підвищення ефективності функціонування правоохоронних органів системи МВС України з урахуванням міжнародного досвіду роботи правоохоронних структур.

Виклад основного матеріалу

Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015 схвалено Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020», якою закріплено необхідність проведення організаційних та функціональних перетворень у системі МВС України, чіткого розподілу функцій з формування політики, що має здійснюватися Міністерством, та реалізації політики, яка має втілюватися окремим центральним органом виконавчої влади в системі МВС України – Національною поліцією. Політичне управління та професійне керівництво у сфері правопорядку мають бути чітко розмежовані, як це передбачено Європейським кодексом поліцейської етики¹. Європейський курс України актуалізував необхідність переорієнтування діяльності МВС України із силової моделі до сервісного підходу та формування вітчизняної поліції за міжнародними стандартами.

Європейська інтеграція України передбачає забезпечення ефективного функціонування інститутів, які гарантуватимуть верховенство права, додержання прав і свобод людини та громадянина, їх ефективний захист. У зв'язку із цим одним з ключових завдань є перетворення МВС України на цивільний орган європейського зразка.

Аналізуючи результати роботи МВС України за останні роки, існують всі підстави ставитись до нього як до центрального органу виконавчої влади європейського зразка, керівник якого спрямовує та координує діяльність центральних органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у визначених сферах. Як результат – розмежування завдань політичного і безпосереднього керівництва у сферах, за формування державної політики в яких відповідає МВС

---

¹ Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (дата звернення: 17.03.2023).

України. Такий підхід є основоположним для подальшого розвитку органів системи Міністерства.

Ключові виклики, які сьогодні поставили перед органами системи МВС України, безпосередньо пов'язані з її компетентністю в забезпеченні безпеки громадян та суспільства, здатністю протистояти злочинності, забезпечувати прозоре надання якісних послуг¹.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878, якою затверджено Положення про Міністерство внутрішніх справ України, МВС України відповідно до покладених на нього завдань «забезпечує міжнародне співробітництво, бере участь у розробленні проектів та укладенні міжнародних договорів України з питань, що належать до його компетенції, забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, виконання укладених міжнародних договорів України»².

Особливостями реформування органів системи МВС України, їх перетворення на правоохоронні інститути європейського напрямку є:

- удосконалення та оптимізація їх структури;
- організація діяльності органів і підрозділів з профілактики і протидії злочинності й корупції;
- підвищення рівня прав і свобод громадян [2].

Заслуговують на увагу дослідження європейських науковців, які зазначають, що першочерговими завданнями державних правоохоронних інститутів є:

- зміцнення взаємодії галузевих служб і підрозділів правоохоронних структур між собою, а також з населенням;
- впровадження стандартів «соціальної відповідальності»;
- подальша спеціалізація персоналу по боротьбі з конкретними видами правопорушень;
- підвищення якості професійної підготовки особового складу;
- оптимізація системи інформаційного забезпечення;
- впровадження в роботу новітніх технічних засобів [3].

Однак, на нашу думку, для більш ґрунтовного дослідження нагальних проблем організації підвищення ефективності функціонування

---

¹ Про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 1023-р. // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-p> (дата звернення: 17.03.2023).

² Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 878 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-p> (дата звернення: 17.03.2023).

правоохоронних органів системи МВС України необхідно провести аналіз сучасного зарубіжного досвіду роботи аналогічних підрозділів, діяльність яких спрямована на забезпечення належного стану публічної безпеки та охорони публічного порядку. У зв'язку із цим пропонуємо розглянути міжнародний досвід формування та забезпечення публічної безпеки, зокрема, у Сполучених Штатах Америки, Великобританії, Німеччині та Японії.

Однією з найбільш відомих особливостей діяльності правоохоронних органів Сполучених Штатів Америки є їх федералізована структура. Федеральний устрій США передбачає незалежність місцевих органів влади від органів влади штату, які так само незалежні від федерального уряду [4]. У Сполучених Штатах Америки у сфері охорони громадського порядку значні повноваження мають саме штати. Кожен штат має власні закони та власну поліцію, яка забезпечує безпеку на його території. Поліцейські формування штатів виконують спільні правоохоронні функції і несуть відповідальність за забезпечення громадської безпеки й підтримання правопорядку на території всієї федерації. Головними завданнями цих формувань є: загальна охорона громадського порядку та безпеки; виявлення й затримання кримінальних злочинців; захист життя і майна громадян; виявлення викраденого й загубленого майна; регулювання та контроль вуличного руху; участь в організації цивільної оборони; запобігання злочинам та їх припинення.

Сполучені Штати мають, мабуть, найбільш децентралізовану поліцейську систему у світі, яка характеризується надзвичайним ступенем дублювання та конфліктної юрисдикції. Хоча кожна громада має право керувати власним поліцейським відділом, ніхто не може перешкоджати федеральним чи державним чиновникам проводити місцеві розслідування правопорушень, щодо яких вони мають юрисдикцію.

Існує чотири основні типи поліцейських органів: поліцейські організації в містах і селищах; шерифи й очолювані ними агентства в округах; поліцейські формування штатів; поліцейські організації федерального уряду, що входять до міністерства юстиції, пошти, казначейства, внутрішніх справ, оборони тощо¹. До цього списку слід додати спеціальні категорії, такі як поліція округу Колумбія; різні сили, приєднані до влади, що керують мостами, тунелями та парками; поліцейські сили університету, або «кампусу»; деякі підрозділи, які охороняють спеціальні округи, сформовані для протипожежного

---

¹ US Law Enforcement Agencies : сайт. URL: <http://www.usacops.com> (дата звернення: 17.03.2023); Law enforcement in the United States // Wikipedia : сайт. URL: http://en.wikipedia.org/wiki/Law_enforcement_in_the_United_States (дата звернення: 17.03.2023).

захисту, збереження ґрунту та інших різноманітних цілей¹. У контексті тематичної спрямованості цього дослідження розглянемо повноваження шерифу округу, оскільки на нього покладається обов'язок охорони громадського порядку на регіональному рівні.

У Сполучених Штатах Америки шериф округу (*county*) є головою окружного поліцейського управління (*Sheriff's Department*). Шериф є посадовою особою, яка виконує у своєму окрузі певні адміністративні функції, довіреним представником поліції, що має широкі повноваження щодо забезпечення на місцях громадського порядку й публічної безпеки, профілактики правопорушень, протидії злочинності та виконання покарань. Як відповідальний за стан громадського порядку та публічної безпеки на адміністративній території шериф користується практично всіма владними повноваженнями, а його діяльність фінансується за рахунок місцевого бюджету [4]. Термін повноважень шерифа становить від чотирьох до шести років. Так, на адміністративних територіях Род-Айленда, Гаваїв вони призначаються особисто губернаторами. У Каліфорнії на цю посаду призначаються співробітники, які мають не менше чотирьох років робочого стажу у правоохоронній системі, а у штатах Айдахо, Міссісіпі, Оклахома, Канзас кандидати на посаду шерифів повинні пройти спеціальний навчальний курс. На деяких територіях країни, зокрема в Айова-Сіті, при виконанні службових завдань шерифові надані повноваження безпосередньо призначати й звільняти з посади своїх помічників та інших відповідальних співробітників [4].

Коло обов'язків та специфіка взаємовідносини між шерифом і поліцією штату суттєво відрізняється залежно від конкретного штату. До основних завдань шерифів в усіх штатах належать підтримання правопорядку, боротьба зі злочинністю, допомога у здійсненні правосуддя, відправлення функцій судового пристава, адміністративне управління окружною в'язницею.

Заслуговує на увагу досвід організації роботи правоохоронної системи в Німеччині, яка складається з двох рівнів: федерального і суб'єктів федерації (земель). В одних землях (Нижня Саксонія, Північна Рейн-Вестфалія, Саарланд, Шлезвінг-Гольштейн) поліція загалом є державною, в інших (Баварія, Гессен) – це фактично муніципальна

---

¹ Decentralized police organizations // Britannika : сайт. URL: <https://www.britannica.com/topic/police/Decentralized-police-organizations> (дата звернення: 17.03.2023).

установа¹. Для оптимізації управління поліцейськими формуваннями в 1989 році між МВС ФРН і міністерствами внутрішніх справ земель укладено угоду щодо утворення головного і земельних штабів поліції. Штаби виконують передусім організаційно-аналітичну та координаційну функції [5].

Структурні підрозділи федерального Міністерства внутрішніх справ відіграють важливу роль у забезпеченні правоохоронної діяльності в особливо значущих для забезпечення внутрішньої безпеки сферах, а також у налагодженні та підтриманні співробітництва суб'єктів поліцейської діяльності на національному і міжнародному рівнях. Відповідно до конституційної доктрини «внутрішня безпека» належить до найсуттєвіших суспільних благ, що потребують особливого захисту з боку держави, оскільки захист громадян від кримінальних або терористичних загроз (йдеться насамперед про політично мотивовану злочинність) вважається передумовою для вільного розвитку країни [5].

Поліцію федеральних земель Німеччини фахівці для зручності поділяють на служби: поліція охорони (громадського) порядку; кримінальна поліція; земельні установи з охорони Конституції. На особливу увагу заслуговує той факт, що поліція охорони порядку федеральних земель – це найчисленніша поліцейська служба. Кожна федеральна земля залежно від кількості населення має від одного до кількох загонів поліції готовності. Зазначені підрозділи використовуються під час проведення великих масових заходів, а також у разі катастроф, великих аварій та інших надзвичайних ситуацій. У складі охоронної поліції німецьких міст, крім служб, на які покладено обов'язок щодо припинення правопорушень та запобігання ним, існують підрозділи муніципальної (комунальної) поліції, що здійснюють контроль у сфері санітарії, торгівлі, надання послуг тощо. Цікавим із практичної та наукової точок зору є той факт, що співробітник поліції охорони порядку повинен на початку служби кілька років прослужити в поліції готовності. Вважаємо, що такий підхід сприяє підвищенню ефективності діяльності поліції охорони порядку, оскільки на службу до цього підрозділу приходять працівники вже з досвідом практичної роботи.

Поліція охорони Німеччини здійснює загальну охорону громадського порядку. Незважаючи на те, що в кожній із земель діє своє законодавство та відомчі приписи, які регулюють діяльність поліції, напрями діяльності охоронної поліції в цілому в усіх землях однакові.

---

¹ Internetauftritten der Polizeien und polizeilicher Einrichtungen der Länder und des Bundes : сайт. URL: https://www.polizei.de/Polizei/DE/Home/home_node.html (дата звернення: 17.03.2023).

Зважаючи на широке коло повноважень підрозділів поліції охорони, їм допомагають підрозділи комунальної поліції, які більш орієнтовані на контрольні функції щодо виконання правил, встановлених адміністрацією конкретного регіону.

Таким чином, можна дійти висновку, що в Німеччині питанням охорони громадського порядку як на загальному, так і на регіональному рівнях приділяється значна увага. Наведений висновок зумовлений наявністю надзвичайно широких повноважень – від безпосередньої охорони правопорядку у громадських місцях до контролю за виконанням місцевих правил поведінки в різних сферах.

Слід звернути увагу на досвід організації роботи правоохоронної системи у Великобританії, де практики забезпечення громадської безпеки нормуються Законом Сполученого Королівства «Про поліцію» від 1996 року, відповідно до якого головним завданням цього органу є охорона громадського порядку, і цим має опікуватися кожен поліцейський незалежно від звання і посади. Водночас робота британської поліції з охорони публічного порядку та безпеки не належить до адміністративної діяльності, оскільки здійснюється всіма підрозділами та службами поліції. Специфічною рисою діяльності поліції Великобританії із забезпечення громадської безпеки є те, що взаємодія між різними її силами (службами, відділами) не має чіткої регламентації і відбувається на договірній основі між старшими офіцерами [6].

Поліцейська система Великобританії ґрунтується на поєднанні повноважень держави та органів місцевого самоврядування у сфері правопорядку.

У Сполученому Королівстві правоохоронна діяльність, як правило, організована на рівні адміністративних округів, в Англії та Уельсі вона визначається як поліцейські сили Міністерства внутрішніх справ. Сполучене Королівство налічує 52 поліцейських підрозділи (поліції): 43 – в Англії та Уельсі, 8 – у Шотландії та 1 – у Північній Ірландії¹.

У графствах Англії та Уельсу створено поліцейську адміністрацію та раду як колегіальний орган управління й одночасно структуру місцевого органу влади (у складі представників органів місцевого самоврядування й суддів). Також з метою визначення потреб суспільства у сфері охорони громадського порядку й унесення пропозицій з удосконалення діяльності поліції у Великобританії діють громадські консультативні комітети, створені з представників різних соціальних верств населення.

Специфіка охорони громадського порядку на місцевому рівні у Великобританії полягає в тому, що кожен підрозділ поліції відповідає

---

¹ United Kingdom // OSCE POLIS : офіц. сайт. URL: <https://polis.osce.org/country-profiles/united-kingdom> (дата звернення: 17.03.2023).

за забезпечення ефективної поліцейської діяльності на місцевому рівні в межах відповідних територій. На регіональному рівні поліцейська служба складається з оперативно незалежних поліцейських одиниць (управлінь констеблів). До повноважень цих підрозділів належить вирішення різноманітних завдань місцевого (локального) значення: охорона громадського порядку, проведення розшукових і рятувальних заходів, запобігання побутовому насильству, ведення кримінальної статистики та різноманітних обліків, організація роботи дорожньої поліції тощо.

Згідно з даними Організації з безпеки і співробітництва в Європі¹, відділеннями столичної поліції у Великобританії є:

- спеціалізовані операції – три секції, які спеціалізуються на боротьбі з тероризмом, авіаційній безпеці та захисті королівських осіб і дипломатів та їхніх будівель, урядових міністрів і Вестмінстерського палацу;

- спеціалізоване управління боротьби зі злочинністю – спеціалізовані ресурси для зменшення всіх аспектів серйозної та спеціалізованої злочинності;

- управління інформації – надає інформаційні, комунікаційні та технологічні послуги Службі столичної поліції;

- управління людських ресурсів – відповідає за управління персоналом і навчання поліцейського та цивільного персоналу;

- територіальна поліція – місцева поліція Лондона, що складається з 32 районних командних підрозділів у кожному з 32 районів місцевого самоврядування Лондона та 1 підрозділ для аеропорту «Хітроу». У межах територіальної поліції є різні панлондонські (*pan-London*) підрозділи, такі як дорожня поліція, підрозділ підтримки собак, кінне відділення (патрулювання підвищеної видимості та охорони громадського порядку), підрозділ морської підтримки, центральний оперативний спеціаліст із вогнепальної зброї (надає незброєним колегам підтримку, пов'язану з вогнепальною зброєю), територіальна група підтримки, яка забезпечує координацію та контроль за проведенням великих публічних заходів у Лондоні.

На сучасному етапі реформування поліцейських сил у Великобританії спостерігається перехід на принципи «*new public management*», що означає оцінювання якості охорони громадського порядку в регіоні, якості соціальних послуг, які надаються мешканцям окремого регіону. Також свого поширення набуває практика передачі відповідальності й розширення повноважень у галузі охорони громадського

---

¹ United Kingdom // OSCE POLIS : офіц. сайт. URL: <https://polis.osce.org/country-profiles/united-kingdom> (дата звернення: 17.03.2023).

порядку на окремих територіях регіональним, місцевим органам влади та регіональним поліцейським управлінням.

Станом на 2006 рік у Службі столичної поліції Великобританії (*UK Metropolitan Police Service*) працював 31 141 офіцер, 13 661 поліцейський, 414 наглядачів дорожнього руху та 2 106 співробітників з підтримки поліцейського співтовариства (*PCSO*) [6].

Цікавим з практичної та наукової точок зору є досвід японських сил поліції щодо охорони громадського порядку в різних регіональних утвореннях. Поліцейська система Японії заснована на мережі управлінь, які розміщені в кожній префектурі (у Токіо існує особливе міське управління) та мають широкі оперативні повноваження, але повністю підзвітні Національному поліцейському управлінню [7]. Управління префектур забезпечують несення патрульної служби, забезпечення безпеки на дорогах, роботу кримінальної поліції тощо.

Із метою ефективного забезпечення правопорядку префектури розділені на райони, де створені відділи поліції (поліцейські станції), підпорядковані штаб-квартирам у префектурах. У цілому в країні зараз налічується близько 1 250 таких районних відділів, яким підпорядковано приблизно 15 000 опорних пунктів поліції. У містах вони називаються кобан, а в селах – тюдзайсе [7].

Патрульні становлять близько 40 % від загальної чисельності всього особового складу японської поліції. До їхніх обов'язків входить профілактика правопорушень, своєчасне виявлення вчинених правопорушень і передача справ у спеціалізовані відділи та управління. Ці підрозділи проводять слідчі та інші складні оперативно-розшукові заходи. Крім того, у поліцейській системі Японії існує низка управлінь центрального підпорядкування, на які покладено обов'язок виконання особливих функцій. До таких управлінь належить кідотай (загони швидкого реагування та підрозділи по боротьбі з масовими заворушеннями), поліція безпеки, що відповідає за охорону перших осіб держави тощо.

Однією з передумов ефективної діяльності відділень поліції в Японії можна визначити стабільність особового складу, результатом чого є доскональне знання поліцейськими обстановки у своєму районі. Погляди ж сучасної правової науки України та практичних працівників органів внутрішніх справ на стабільність кадрового складу в Україні кардинально відрізняються від зазначеного підходу та пов'язані з політикою ротації кадрів. Проте вважаємо, що японський досвід збереження сталості місцевих сил щодо охорони громадського порядку може виявитися корисним і заслуговує на увагу та подальше вивчення.

Застосування досвіду роботи японських опорних пунктів охорони порядку може бути доцільним і в Україні. Організація на місцевому

рівні відповідних опорних пунктів із постійно закріпленим особовим складом, можливо представників місцевої поліції, громадських формувань, та цілодобовим чергуванням буде сприяти більш ефективній діяльності щодо охорони громадського порядку в конкретному районі.

Висновки

В умовах дії на території України правового режиму воєнного стану необхідність підтримання на належному рівні громадської безпеки в нашій державі виступає однією із пріоритетних умов забезпечення національної безпеки в цілому, безпосередньо впливаючи на процеси в соціально-економічній, політичній, морально-психологічній та інших сферах життєдіяльності українського суспільства. Проголошений Україною євроінтеграційний шлях державотворення вимагає від нас найшвидшої адаптації й впровадження найкращих загальноновизнаних практик досвіду роботи правоохоронних органів передових країн світу. Зауважимо, що організаційні моделі охорони громадського порядку на регіональному та локальному рівнях у зарубіжних країнах відрізняються залежно від територіального устрою, особливостей законодавства тощо. Також слід наголосити, що безпосередня діяльність з охорони громадського порядку може здійснюватися як силами національної поліції, так і силами поліції місцевого самоврядування (муніципальною поліцією) в різних варіаціях.

Отже, вважаємо, що окремі підходи, форми й методи державного управління, особливо у сфері правоохоронної діяльності, доцільно використовувати і в Україні. Водночас будь-яка країна має свою специфіку та особливості організації діяльності щодо забезпечення правопорядку, громадської безпеки, боротьби зі злочинністю у всіх її проявах.

На нашу думку, заслуговує на увагу розгляд пропозиції щодо відродження в Україні підрозділів муніципальної (місцевої) поліції, яка має сприяти регіональним підрозділам національної поліції у вирішенні завдань щодо охорони громадського порядку та боротьби з правопорушеннями.

Список бібліографічних посилань: **1.** Крапивін Є. МВС: завдяки чому система вистояла, та чи потрібно їй трансформуватись в умовах війни? // ZN,UA : сайт. 07.02.2023. URL: <https://zn.ua/ukr/internal/mvs-zavdjaki-chomu-sistema-vistojala-ta-chi-potribno-jij-transformuvatisja-v-umovakh-vijni.html> (дата звернення: 17.03.2023). **2.** Голуб М. В. Деякі напрями використання міжнародного досвіду правоохоронними органами системи МВС України. *Право та інновації*. 2022. № 4 (40). С. 100–106. DOI: [https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-4\(40\)-14](https://doi.org/10.37772/2518-1718-2022-4(40)-14). **3.** Thompson E. Effective Police Communication // Classroom : сайт. 26.06.2018. URL: http://www.ehow.com/facts_7443346_effective-police-communication.html (дата звернення: 17.03.2023). **4.** Мюджахіт Б. Формування публічної

безпеки в США: теоретичні засади. *Аспекти публічного управління*. 2021. Т. 9, № 4. С. 36–42. DOI: <https://doi.org/10.15421/152135>. **5.** Ковалів М. В., Єсімов С. С., Лозинський Ю. Р. Правове регулювання правоохоронної діяльності : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 365 с. **6.** Сьомін С. В. Концептуальні підходи щодо забезпечення громадської безпеки: іноземний досвід, висновки для України : аналіт. записка // Національний інститут стратегічних досліджень : офіц. сайт. 10.08.2018. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2018-08/1_Siomin-8f832.pdf (дата звернення: 17.03.2023). **7.** Бугайчук К. Л., Чишко К. О. Судові та правоохоронні органи Японії : інформац. довідник. Харків : ХНУВС, 2017. 35 с.

Надійшла до редакції 22.03.2023

Прийнята до опублікування 20.04.2023

Golub M. V., Tokarieva K. O. Peculiarities of some law enforcement agencies's activities: national and foreign experience

It has been determined that the MIA system reform is aimed at improving and optimising its structure, organising activities with a view to combating crime and corruption, timely detection of collaboration and prevention of threats to Ukraine's external and internal security, and improving the level of protection of citizens' rights and freedoms and prevention of offences. The goal of this process is to complete the transformation of the MIA system into a law enforcement agency that meets modern European requirements. The peculiarities and current trends in the development of law enforcement systems of the European Union, the USA and Japan in terms of measures aimed at ensuring the proper state of public security and public order have been studied. The principles of municipal police units functioning in Germany, the UK, the USA and Japan have been considered.

An analysis of the National Police and other law enforcement agencies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine has been carried out, and the peculiarities and current trends in the development of law enforcement systems of foreign countries with regard to measures aimed at ensuring the proper state of public security and public order have been studied. The means of interaction between the police and local executive authorities, local self-government, public organisations and the public have been considered.

Taking into account international experience, the author makes proposals for improving the main areas of activity of law enforcement agencies of the MIA of Ukraine. It has been suggested to consider the possibility of reviving the functioning of municipal (local) police units in Ukraine, which should assist regional police units in solving the tasks of public order protection and combating offences. In this regard, it is appropriate to use the experience of municipal police in Germany, the UK, the USA and Japan, as well as in Ukraine.

Key words: law enforcement, law enforcement system, public order and security, foreign law enforcement agencies, foreign experience, cooperation.

